

Получаем, что трудоемкость услуги сократилась на 22,41%.

Рассчитаем, как изменились прочие расходы за счет изменения транспортных расходов

$$Z = \frac{Z_D - Z_{II}}{Z_D} \times 100\% = \frac{2,252 - 1,747}{2,252} \times 100 = 22,42\% \quad (5)$$

где Z – коэффициент изменения прочих расходов; Z_D – прочие расходы до внедрения системы; Z_{II} – прочие расходы после внедрения системы.

Сокращение транспортных расходов достигается за счет оптимизации маршрута обслуживания банкоматов.

Для оценки экономического эффекта от внедрения программ используются показатели эффективности, которые позволяют прямо или косвенно оценить преимущества использования той или иной системы. Наиболее распространенными показателями являются: чистая современная стоимость (NPV); индекс рентабельности инвестиций (PI); внутренняя норма доходности (IRR); дисконтированный срок окупаемости (PP) [4].

В качестве первоначальных инвестиций указаны затраты на внедрение системы, которые равны 513 млн бел. рублей. В качестве денежного потока выступает прибыль после внедрения системы, которая будет положительной уже с первого года эксплуатации.

Используя данные о прибыли на все банкоматы в месяц, можно рассчитать прибыль от обслуживания банкоматов в год. Она составит $19905842 \times 12 = 234070104$ руб. Бизнес-план разрабатывается сроком на пять лет. В *таблице 3* представлен расчет вышеназванных показателей.

Таким образом, внедрение ГИС позволит снизить не только затраты на разрешение инцидентов, а соответственно, увеличить прибыль ЗАО «Сервис Деск», но и повысить качество предоставляемых ИТ-услуг, что повышает конкурентоспособность организации на ИТ-рынке услуг по управлению инцидентами. За счет этого повышается приток новых клиентов и также растет прибыль не только «Сервис Деск», но и прибыль самого ОАО «БПС-Сбербанк».

Таблица 3 – Расчет показателей эффективности

Период	Денежный поток CF, бел. руб.	(1+r)	Современная стоимость PV, бел.руб.	Чистая современная стоимость NPV, бел.руб.
0	-513396600	1,000000	-513396600,00	-513396600
1	234070104	1,323800	176816818,25	-336579782
2	234070104	1,752446	133567622,19	-203012160
3	234070104	2,319889	100897131,13	-102115028
4	234070104	3,071069	76217805,66	-25897223
5	234070104	4,065481	57575015,60	31677793

Литература

1. *Иконников, В.Ф.* Геоинформационные системы: учеб.-метод. пособие / В.Ф. Иконников, А.М. Седун, Н.Г. Токаревская. – Минск: БГЭУ, 2010.
2. Официальный сайт ЗАО «МТБанк» [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.mtbank.by/> – Дата доступа: 02.05.2014.
3. Официальный сайт ЗАО «Сервис Деск» [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.service-it.by/> . – Дата доступа: 10.04.2015.
4. Экономические выгоды от внедрения ИТ-проектов [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.osp.ru/cio/2001/07/171840/>. – Дата доступа: 20.04.15.

© БГЭУ

ЭКАНАМІЧНАЕ АБГРУНТАВАННЕ ТУРЫСТЫЧНАГА ВЫКАРЫСТАННЯ КУЛЬТУРНА-ПАЗНАВАЛЬНЫХ РЭСURСАЎ (НА ПРЫКЛАДЗЕ МІНСКАГА РЭГІЁНА)

Т.М. МАСЯНЗОН, П.А. ЛІТВІНАЎ

The article is devoted to analyzing the economic situation in using cultural and educational resources of Minsk region and creating a new competitive theme tourism product which can be used to improve the effectiveness of using cultural and educational resources in tourism industry.

Ключавыя словы: культурна-пазнавальны турызм, міфалагізацыя

Турыстычна-экскурсійны патэнцыял тэрыторыі залежыць ад розных фактараў. Адным з паказчыкаў, якія ўплываюць на фарміраванне турыстычнага попыту з'яўляецца колькасць і гушчыня

размяшчэння аб'ектаў паказа (нерухомыя гісторыка-культурныя каштоўнасці). Для вызначэння гушчыні іх размяшчэння выкарыстоўваецца формула:

$$D=A / G_v, \quad (1)$$

дзе D – гушчыня размяшчэння, A – колькасць, G_v – плошча тэрыторыі.

Па колькасці рэсурсаў у 2013 годзе на першым месцы была Магілёўская вобласць, дзе знаходзілася 19,89 % ад усіх рэсурсаў краіны, на другім месцы Мінская вобласць з 19,35 %, на трэцім Віцебская з 17,36 %. Менш за ўсё ў Гродзенскай вобласці – 13,52 %.

У 2013 годзе сярэдняя гушчыня размяшчэння экскурсійных аб'ектаў па краіне складала прыблізна 26 аб'ектаў на 1 000 км. кв. Самая вялікая гушчыня назіралася ў Магілёўскай вобласці – 36,77, на другім месцы Гродзенская – 28,96, на трэцім Мінская – 25,96. Самая маленькая гушчыня ў Гомельскай вобласці – 21,44.

Мінскі рэгіён валодае самым вялікім экскурсійным патэнцыялам (час, неабходны для псіхаэмацыянальнага ўспрымання аб'екта і кантакта з ім, агляду і асвятлення ў агляднай ці тэматычнай экскурсіі) [1, с. 78] ў параўнанні з іншымі падраёнамі Беларусі, а гэта патрабуе больш уважлівага вывучэння яго рэсурсаў

Зрабіўшы аналіз рэсурсаў культурна-пазнавальнага турызма, разгледзім, як яны выкарыстоўваюцца ў экскурсійных маршрутах Мінскага рэгіёна. У экскурсійнай індустрыі краіны існуе каля 40 маршрутаў па Мінскім рэгіёне, якія прапануюцца турфірмамі. З іх 17 уключаюць аглядную экскурсію па г. Мінску, што складае амаль палову ўсіх экскурсійных прапаноў. Этнаграфічны музей «Дудуткі» і мемарыяльны комплекс «Хатынь» уваходзяць у 8 маршрутаў; Мірскі замак і выдатныя мясціны г. Міра, Нясвіжскі палацава-паркавы ансамбль і мемарыяльны комплекс «Курган славы» – у 6; Заслаўе і Лінія Сталіна – ў 4; Барысаў і Раўбічы – ў 2, што сведчыць аб слабай дыверсіфікацыі прапаноў.

Пры гэтым помнікаў гісторыі і культуры ў Мінскім рэгіёне значна больш, чым прапануецца паглядзець на экскурсіях, якія арганізуюцца беларускімі турыстычнымі прадпрыемствамі, што пацвярджае нерацыянальнае выкарыстанне культурна-пазнавальных рэсурсаў, а паўнаватарскіх культурна-пазнавальных маршрутаў міфалагічнай тэматыкі ў Мінскім рэгіёне пакуль што няма, таму распрацаваны ў дадзеным даследаванні тур «Міфалагічны сусвет беларускай зямлі – скарбонка вякоў у прамення жыцця» пры правільным менеджменце і маркетынгу зможа прыцягнуць шмат удзельнікаў.

Такім чынам, можна адзначыць, што патэнцыял Мінскага рэгіёна ў галіне культурна-пазнавальнага турызма высокі. Рэгіён насычаны гісторыка-культурнымі каштоўнасцямі і мае ўсе магчымасці для таго каб зацікавіць як мясцовых, так і замежных турыстаў. Але яшчэ трэба навучыцца рацыянальна і з большай эканамічнай выгадай выкарыстоўваць тое, што маем. На дадзеным этапе існуе шмат недахопаў, якія неабходна выправіць, каб павысіць эфектыўнасць выкарыстання культурна-пазнавальных рэсурсаў.

Літаратура

1. Савина, Н.В. Экскурсоведение: учеб. пособие /Н.В. Савина. – Минск: БГЭУ, 2009. – 255 с.

©БрГТУ

ОПТИМИЗАЦИЯ БИЗНЕС-ПРОЦЕССОВ С ПОМОЩЬЮ КЛИЕНТ-СЕРВЕРНОГО ПРИЛОЖЕНИЯ ACCESS

М.А. МАХУНОВА, И.Н. АВЕРИНА, В.А. КОФАНОВ

Article is devoted to development of the management accounting model of business processes on the example of rendering information services, and also optimization of management accounting of rendering services by means of information database constructed in MS Access

Ключевые слова: бизнес-процесс, управленческий учет, информационная система предприятия, база данных, сетевое приложение

В условиях усиления конкуренции и необходимости максимально приспособливаться к постоянно меняющейся рыночной среде все более актуальной становится задача оперативного определения текущих результатов деятельности предприятия, особенно в случае малого и среднего бизнеса.

Управленческий учет имеет большое значение в работе любого предприятия. Он представляет собой информационную базу, объединяющую совокупность форм и методов планирования учета, контроля и анализа, направленную на формирование альтернативных вариантов функционирования предприятия. Основное предназначение управленческого учета – предоставление информации руководителям.